N°. 2704 1856

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 19 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 Maart.

Een aan de schoolbelangen gewijd blad, dezer dagen ondervraagd »*hoe op eene gemengde school, in dezen tijd, godsdienstig onderwijs te geven, zonder iemands godsdienst-begrip te kwetsen,*" geeft het volgend beteekenend antwoord:

»Dit is *nu*, *noch ooit mogelijk* geweest. Effen is kwaad »passen en *kunt gij niet aan allen* voldoen — wees dan »*voor weinigen* regtvaardig. *Velen te bevredigen is zeer* »*moeijelijk.*"

Dat antwoord van den *Wekker*, die de wet op het onderwijs in zijne bescherming neemt, is niet zoo onduidelijk als het wel schijnt. Het geeft integendeel licht omtrent de opvatting, die aan de voordragt van wet kan worden, en althans door zijne partij wordt gegeven. Als wij wel verstaan, dan komt het antwoord hierop neer: Godsdienstig onderwijs te geven op eene gemengde school zonder iemands geloofsbegrippen te kwetsen is onmogelijk. Dat staat dan ook slechts in de wet, gelijk eene neutrale vlag wappert van een schip, dat kontrabande voert. Kan de wet in zake van *godsdienstig* onderwijs niet alle kerkelijke partijen voldoen, zij zal toch ons groninger kerkje bevredigen en daartoe is zij, vooral met behulp van de neutrale vlag, die in art. 21 prijkt, allezins dienstig. Daarmede zijn wij te vreden. De kerkgenootschappen mogen zien hoe zij zich redden; daaraan is ons niets gelegen. Genoeg is het dat de wet in het voordeel is van de *weinigen*, die tot onze rigting behooren.

Men zegge niet, dat wij daar eene vertaling leveren, die veel overeenkomst heeft met de te vrije vertalingen, die het *Zondagsblad van den Tijd* geeft, als het gelegen komt ons met een zwarte kool te teekenen. Want als wij de vrienden van den *Wekker* raadplegen, hen namelijk die, gelijk hij, zeer met de voordragt van wet op het lager onderwijs zijn ingenomen, dan vinden wij dergelijke gevoelens als beweegreden aangegeven, waarom de wet bevalt.

Zoo heeft de heer Hofstede de Groot in de *Kerkelijke Courant* al het gunstige opgenoemd, dat de voordragt, naar zijne overtuiging, onderscheidt. En onder dat gunstige noemt hij »*bovenal*", let wel, »*bovenal*, de hand »having van de *zedelijke en godsdienstige strekking* van »'t onderwijs, bij *strenge afzondering* der *school van* »*alle kerkelijk bestuur.*"

Het *Tielsch Weekblad* heeft dat nog veel duidelijker geformuleerd, als het in korte ronde woorden aan de gemengde school, volgens de voordragt van wet, de overgroote en nooit genoeg te roemen verdienste toekent, van »eenigst middel" te zijn »om het opkomend geslacht »te onttrekken aan den invloed van Roomsch en Onroomsch »Jesuïtismus" Hetgeen in de taal van het *Weekblad* wil zeggen, dat de onderwijs-wet het opkomend geslacht onttrekt aan den invloed van de kerkgenootschappen, die een *leerstellig Christendom* belijden.

De heer Hofstede de Groot heeft nog een tweede stuk geschreven, dat wij geheel in onze kolommen hebben overgenomen, en waarvan hijzelf aan het slot van zijn eerste stuk getuigt: dat men »daarin zijn oordeel over deze wet juist zal kunnen kennen." In dat tweede stuk nu, behandelt hij de vraag: wat de hervormde kerk te doen heeft, als de wet zal zijn aangenomen? Hij verheelt het niet, dat, naar zijne overtuiging, in overwegend protestantsche gemeenten, dat is bijna overal aan deze zijde van den Moerdijk, de »openbare school" eene protestantsche school zijn zal, waar psalm en versgezang worden van buiten geleerd, nadat ze (door middel van uitlegging op de school) goed zullen zijn verstaan; waar *Bijbelsche* en *Vaderlandsche Geschiedenis onverminkt* (met al hare valsche kleuren) zal worden bekend gemaakt, en waar eindelijk de *Bijbel* op school zal worden ingevoerd, om dien »te leeren gebruiken" en aanvankelijk te »verstaan," natuurlijk door eene op de openbare gemengde school te geven bijbelverklaring. De heer Hofstede de Groot geeft de middelen op, die de hervormde kerk heeft aan te wenden, om de openbare gemengde school overal, waar 't maar eenigzins mogelijk is, tot dat doel dienstbaar te maken. Onze lezers hebben die in ons Nommer van den 17[en] Maart gezien. Zij komen hierop neer: Het is in den eersten brief gezegd, dat de Israëlieten afzonderlijke scholen zullen hebben. De christelijke kinderen daarentegen zullen en moeten verzameld blijven in eene gemengde school, waar het lager onderwijs »nooit een eigenlijk en uitsluitend »*hervormd*, maar een *algemeen christelijk* onderwijs moet »zijn, gelijk eigenlijk alle evangelische en gemoedelijke »Roomsch-Katholieke Christenen (van den liberalistischen »stempel) wenschen." Met andere woorden: het christelijk onderwijs, door den heer Hofstede de Groot gewild, zou moeten zijn »zoo als de Heer sprak, klaar, eenvoudig »*natuurlijk*, verre van *alle Dogmatisme.*"

Het christelijk onderwijs zou *natuurlijk* moeten zijn, *vrij* van *alle dogmatisme*; dat is rationalistiesch.

Men ziet hoe de *Kerkelijke Courant*, het *Tielsch Weekblad* en de *Wekker* elkander de hand reiken, elkander toelichten en aanvullen.

Wij hebben hierbij nog slechts ééne aanmerking te voegen. Zij betreft den heer Hofstede de Groot.

Zijn eerste epistel geeft als hoofd-verdienste van de wet op: »bovenal de handhaving van de *zedelijke en* »*godsdienstige strekking* van 't onderwijs, bij *strenge* »*afzondering* der school van *alle kerkelijk bestuur.*"

Zijn tweede epistel daarentegen is geheel bestemd om het *hervormd kerkbestuur* aan de *zedelijke en godsdienstige strekking der school dienstbaar* te maken.

De heer Hofstede de Groot wil dus: zedelijke en godsdienstige strekking der school, streng afgezonderd van alle kerkelijk bestuur. En tevens wil hij, dat het Hervormd kerkbestuur zich van de *openbare* school meester make waar zij kan, om de zedelijke en godsdienstige strekking der »openbare" school te leiden.

Wij laten daarom het [illegible] tegenstrijdigheid aan hare plaats; [illegible] of hier niet weer eene verklaring is van het gezegde van den *Wekker*: »Kunt gij niet aan allen voldoen — wees dan voor »*weinigen* regtvaardig". Kan er niet voldaan worden aan de regten der Katholieken en regtzinnige Protestanten, laat ons dan regtvaardig zijn ten minste voor *weinigen*; voor die weinigen onzer, die, met behulp van de Synode, vrij zijn van alle dogmatisme en van het Christendom slechts een quæstie van sentimentaliteit maken.

En zoo wordt het dan ook duidelijk, wat de heer Hofstede de Groot bedoelt, als hij in zijn eersten brief stelt, dat de godsdienstige strekking van het onderwijs streng moet worden afgezonderd van alle kerkelijk bestuur. Hij meent daarmeê van de school te verwijderen elk kerkbestuur, dat niet is gelijk het zijne. Zijne gansche oratie is dus als die van Cicero *pro domo*, en beteekent in korte woorden:

Weg van de school alle invloed van Katholieken en regtzinnige Protestanten: wij, liberalen, zullen haar in bezit nemen en er over heerschen.

Inderdaad, de heer Hofstede heeft zich niet vergist, toen hij vermoedde: dat hij »*wat vroeg* met deze opmerkingen" kwam. Wij althans gelooven, dat »deze opmerkingen" het tot stand komen der wet eer zullen schaden dan bevoordeelen. En zeker had hij voorzigtig gehandeld, met »deze opmerkingen" maar stilletjes in de pen te laten.

De polemiek der zoogenaamde protestantsche pers kan tot maatstaf dienen ter beoordeeling van de gezindheid en van de beginselen van eerlijkheid en goede trouw, die de hoofden der bewegings-partij, waarvan die pers het orgaan is, bezielen. Daarom moeten wij er, hoe het ons ook tegen sta, nota van nemen.

Onlangs konstateerde eene protestantsche krant, dat het doel der schoolwet van 1806 was de katholieke jeugd in de gemengde scholen te protestantizeeren. Het aanhangig wets-ontwerp zou, werd er de hand aan gehouden, daartoe geene gelegenheid geven: daarom moest dat wets-ontwerp met hand en tand bestreden worden. Wij namen akte van die verklaring, waarop de bedoelde krant, zonder eenigen overgang, onmiddellijk deze woorden liet volgen: »Zou het mogelijk zijn, dat de Paus meer invloed bekwam dan onze geëerbiedigde Koning?" Zóó vroeg zij, terwijl zij pas gezegd had, dat den Katholieken in hun regt mogt te kort gedaan worden; dat het geoorloofd was hen met verraderlijke wapenen te bestrijden en dat hunne tegenpartij zich niet te houden had aan wettelijke voorschriften, al hadden die de sanktie des Konings. Verontwaardigd over zulk eene geveinsdheid, viel ons, dus schreven wij, bij zoo veel onbeschaamdheid de pen uit de hand.

De *Amersfoortsche Courant* heeft de door ons uit de bedoelde protestantsche krant in onze kolommen overgenomen vraag in ons blad gelezen. Hoe zij er, om den haat harer bondgenooten tegen ons aan te vuren, gebruik van maakt, beoordeele men na van haar volgend *entrefilet* kennis genomen te hebben:

»De *Tijd* vraagt, dus schrijft ze, in zijn nommer van 8 Maart: »of het onmogelijk zou zijn dat de Paus meer invloed bekwam dan onze geëerbiedigde Koning?"

»Wij hebben gemeend van deze vraag, door 't orgaan van de Roomsche partij gedaan, acte te moeten nemen."

Wat dunkt u van zulk eene schaamteloosheid? De vraag, door eene partijgenoote van de *Amersfoortsche* gedaan en waartegen de *Tijd* met nadruk is opgekomen, — die vraag legt zij den *Tijd* in den mond; van die vraag neemt zij akte, alsof de *Tijd*, om de Protestanten te tarten en den Koning te beleedigen, die gedaan had! Wij meenen dat zulk een buitensporig gedrag niet gequalificeerd behoeft te worden. Eene niet onbelangrijke bijdrage levert het echter ter waardeering van de middelen, waarvan men zich bedient om het thans nog rustige protestantsche volk te beroeren en om den goeden afloop der opgezette beweging te bevorderen.

De dag der veroordeeling is voor den gezant van Groot-Brittanje bij de Porte aangebroken; de ontdekkingen, door het aan 't Parlement overgelegde »zwarte boek" gedaan omtrent den val van Kars en de voorafgegane gebeurtenissen, werpen een zware schuld op lord Redcliffe, en wij weten niet hoe de edele lord zich zal zuiveren van de zonden door hem gepleegd ter zake zijner tegen generaal Williams aan den dag gelegde ijverzucht en den daarmede verbonden val dier belangrijke vesting. De *Times* haast zich aan de wereld een register dier zonden open te slaan. Na des generaals Williams komst bij het turksche leger in Azië, ten jare 1854, waren in korten tijd 10 tot 20000 man overleden of voor de dienst onbruikbaar geworden; in de maand Oktober van hetzelfde jaar was het nog slechts 14000 man sterk, desniettemin berekende de muschir voor 27000 en later zelfs voor 37000 man rations. Gedurende bijna twee jaren was de soldij ten achter en de kleeding armzalig; ammunitie was schier niet voorhanden, en de wapening in den treurigsten toestand. Generaal Williams deed het mogelijke ter verbetering van dien slechten toestand, en steunde op de medewerking van den engelschen gezant te Konstantinopel, schreef den eenen brief na den anderen, deed voorstellen, smeekte om ondersteuning, doch alles vruchteloos — lord Redcliffe antwoordde hem met geen enkelen regel. De Turken bespeurden dat de britsche kommissaris voor militaire zaken door den gezant veronachtzaamd werd, en behandelden hem derhalve onverschillig, ja, met minachting. Generaal Williams zag zich nu tot magteloosheid gedoemd, en daardoor ontstond dat bij den val van Kars bereids een groot deel van het garnizoen den hongersnood was ten prooi geworden, en er slechts voor drie salvo's ammunitie voorhanden was. Ten hoogste gekrenkt door die hem door lord Redcliffe gedane onwaardige behandeling, schreef generaal Williams hem: »Behalve met één brief, ben ik door Uwe Exc. wijders met geen regel vereerd geworden, zelfs niet met het berigt der ontvangst mijner officiëele en personeele mededeelingen. Voor iemand die uwe lordschap gedurende zoo vele jaren gediend heeft, kan deze verklaring slechts met een gevoel van groote teleurstelling en krenking gepaard gaan, een gevoel, dat ik voor mijne adjudanten en sekretarissen zorgvuldig heb trachten te verbergen, gretig elken post te gemoet ziende, in de hoop van uwe lordschap antwoord te ontvangen."

Nadat de generaal vruchteloos tot den 1[en] December de beantwoording van vijf en veertig brieven en evenveel dépêches had gewacht, schreef hij eindelijk aan lord Clarendon te Londen, met bijvoeging der kopie van

den laatsten door hem aan lord Redcliffe gezonden brief. De *Times* verklaart, dat de minister steeds bij lord Redcliffe had aangedrongen den generaal de krachtigste ondersteuning te verleenen. Hij had, na de ontvangst van den vermelden brief des generaals, lord Redcliffe verzocht hem deswege de noodige verklaring te geven, en hem gevraagd of de generaal door de Porte officiëel erkend was en hij in dat geval het afschrift van het des betreffende stuk verwachtte. De gezant antwoordde, dat hij een dergelijk dokument niet ontvangen, en het bezit er van niet als noodzakelijk beschouwd had. Intusschen was een later schrijven van generaal Williams te Parijs aangekomen, waarin hij zijn bezwaar te kennen gaf, dat lord Redcliffe bereids twee en zestig depêches had onbeantwoord gelaten. Lord Redcliffe trachtte zich in een brief, dd. 28 December, bij den minister te regtvaardigen, en verklaarde dat generaal Williams hem te overijld beschuldigde; dat hij alles had gedaan wat dezen van hem verlangd had. De *Times* zegt te regt, dat lord Redcliffe voor die beweering, geene bewijzen heeft geleverd; hij moge der Porte eenige voorstellingen gedaan hebben, maar ieder weet, die eenigzins met den toestand in het Oosten bekend is, dat men bij de Porte met woorden niet veel uitvoert. Lord Redcliffe werpt van zijne zijde al de schuld op den turkschen minister; hij had een wijdloopig antwoord op de honderd vier en twintigste depêche van generaal Williams willen geven, maar uithoofde van de onregelmatigheid in het brieven-vervoer naar Trapezunt, was hem dit niet mogelijk geweest.

Met de, door den *Times* aangehevene beschuldigingen, stemt ook de *Morning Chronicle* in en zelfs de *Daily News*, die zoo vaak lord Redcliffe verdedigde, moet bekennen, dat zijne handelwijze de strengste berisping verdient, hoewel hij te Konstantinopel niet te vervangen is. 't Zou ongelukkig voor Engeland zijn als lord Redcliffe terug geroepen of tot nederlegging van zijn post gedwongen werd. Volgens andere uittreksels van het "zwarte boek" door de *Morning-Cronicle* gepubliceerd, rigtte generaal Williams, van Konstantinopel geen hulp te verwachten hebbende, zich tot de bevelhebbers van het leger der geallieerden, met het verzoek om 10 tot 20000 man hulptroepen; maar zijn verzoek werd in een daartoe belegden krijgsraad afgewezen. 't Was niet te verwonderen, zegt de *Morning Chronicle*, want vooreerst had men al de troepen voor de belegering van Sebastopol noodig en ten tweede had het lot van Kars slechts in zoo verre de aandacht kunnen vestigen, als dit op den hebben den quaestie nader besproken. 't Is waar dat na de inneming van Sebastopol aan Omer-Pacha vergund is geworden, om ten behoeve der ontzetting van Kars een afleiding te maken, maar dit plan is ten gevolge der oneenigheid in den Raad der geallieerde legerhoofden niet uitgevoerd geworden. De britsche Regering wilde Omer-Pacha over Erzerum, Frankrijk en Turkije over Suchum-Kale hulp zenden. Toen aan lord Redcliffe ter kennis was gekomen dat het gevaar dreigender werd, ging hij van zijne werkeloosheid af en verzocht de turksche Regering troepen af te zenden tot ontzetting van Kars. Selim-Pacha werd gezonden, maar het vreeselijk woord: te laat! was reeds uitgesproken. (*Deutschland.*)

De *Goesche Courant* meldt het volgende, onder dagteekening van 13 Maart:

„Omtrent den val aan het Goesche Sas vernemen wij, dat de afbrokkeling westwaarts aanhoudt en aan den voet des dijks verschillende ellen water staat. Gelukkig schijnt nog geene bezorgdheid voor inundatie, hoewel de felle oostenwind ongunstig is. Vele handen zijn aan het werk, morgen zal het derde stuk gezonken worden."

De stoomboot *Jan van Arkel* is Zaturdag morgen, tegen het Groothoofd te Dordrecht, in aanraking gekomen met de stoomboot *Stolzenfels*, en heeft daarbij zulke schade bekomen, dat zij haar reis naar 's Bosch toen niet heeft kunnen vervolgen, maar later is vertrokken. Vrijdag avond heeft de stoomboot *Stad Roermond* een met hoten beladen vaartuig, dat naar Rotterdam bestemd was, in den grond geloopen. (*D. Ct.*)

Z. M. heeft benoemd bij de posterijen: tot dir. van postk. te Arnhem, J. C. Withrenniek, te Delft G. H. L. P. Stern, en te Maastricht, J. L. Heymeriks; tot komm. te kl. Jhr. G. A. Mollerus en A. van Ruyven; 2e kl. H. Schafe van Westrum, P. Westenberg, O. G. Bangenberg en J. Bakker Jz.; 3e kl. A. Kamp van Upwich, D. J. A. van Kruyne en A. J. F. ... tot burgem. van heeren J. P. de Hessele, ... in- en uit... regten en mee. te Maasheees c. a. C. J. F. A. van Gestel, te Waubach c. a. B. H. L. Frijens, te Berg aan de Maas L. P. W. J. de Roy van Zuidewijn, te Reek c. a. ... Girard de Mielet van Coehoorn, te Uden c. a. A. van Rinkel, te Dussen J. A. van Heeft, te Erp c. a. W. E. N. Maskeyo, en te Doxmeer c. a. Jhr. T. E. J. H. van Grotenhuis tot Oosteln tot mede-dir. van de nederl. Bank J. van Henkelom; ... eervol ontslagen: J. N. Beckers als burg. van Nuth; G. W. Muller als dir. van het postk. te Arnhem; M. Hess en J. D. Remmers als komm. te kl. der post; H. W. Heldring

'S GRAVENHAGE, 17 Maart. Gisteren avond heeft er op het berigt van de bevalling van H. M. de Keizerin der Franschen van eenen zoon, voor het hôtel van den Franschen gezant, den baron d'André, eene illuminatie met gaz plaats gehad, bestaande in twee sterren, waar tusschen eene zon, in wier midden het naamcijfer N prijkte.

— De nederlandsche minister bij de Verhevene Porte graaf van Zuylen van Nijevelt, is van Konstantinopel in deze rezidentie aangekomen.

BROEK IN WATERLAND, 14 Maart. Gisteren is een alhier wonende persoon, met name C. K., hoogstwaarschijnlijk door gebrek aan voedsel en de strenge koude, voor dood uit het land gehaald, waar hij bezig was te werken. Dadelijk aangebragte geneeskundige hulp mogt niet meer baten. De ongelukkige laat eene vrouw met twee nog zeer jeugdige kinderen achter.

ALKMAAR, 16 Maart. Ter kaasmarkt van den 14den dezer waren aanwezig 56 stapels kaas, wegende te zamen 9099 Ned. ℔. De prijs was kleine hooikaas *f* 27.50, dito middelbaar *f* 27, dito gras *f* 30 per 50 Ned. ℔.

BLOKZIJL, 15 Maart. Door den sterken ootenwind, die er sedert eenige dagen heerscht, is de stand der zee zoo laag dat men van hier linia recta naar Vollenhoven kan gaan en verscheidene schepen op aanmerkelijken afstand op het drooge zitten, zoo ook zijn de stoombooten van Zwolle op Amsterdam, Harlingen, op de hoogte van Kraggenburg aan den grond geraakt. — Het grondijs drijft zoo sterk, dat de binnenvaart op verscheidene plaatsen gestremd is.

ZWOLLE, 16 Maart. De sedert eenige dagen harde noord-oosten en oosten wind heeft het water alhier tot eene laagte doen vallen, zoo als in vele jaren niet is gezien. De stoomboot van Amsterdam is gedurende de geheele week niet aangekomen, en zelfs de op 3 dezer geopende stoomvaart op Harlingen is reeds gestremd; daar nu jongstleden Maandag die stoomboot evenmin heeft kunnen aankomen. Zeker zal deze waterstand voor de laag gelegene landerijen voordeelig zijn, doch voor handel en scheepvaart is deze stremming hoogst nadeelig. (*H.*)

MIDDELBURG, 15 Maart. Door de in de laatste dagen geheerscht hebbende oosten winden zijn al de visschuiten uit Holland, die in zee waren, in onze verschillende zeehavens, vol geladen, binnen moeten vallen, waardoor wij heden eenen aanvoer van visch hadden, zooals de oudste menschen zich niet kunnen herinneren ooit te hebben gezien. Van 's morgens 10 tot 's avonds 7 ure was men onafgebroken ter markt bezig met kabeljaauw, heilbot, tarbot, plat- en meer andere soorten van visch af te slaan, waarvoor, naar evenredigheid van den buitengewoon grooten aanvoer, goede prijzen besteed werden. (*H.*)

ALEM, 15 Maart. Het bekende adres van het bestuur over den polder het Laag-Hemaal om een stoom-gemaal, met al den aankleve van dien, voor genoemden polder te mogen daarstellen, is thans om advies en rapport aan HH. Gedeputeerde Staten der provincie Noord Braband gerenvoijeerd. In het belang van meergenoemden polder, wordt een gunstig advies en daarna eene gewenschte beschikking te gemoet gezien. (*N. R. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Maart. Na de bevalling der Keizerin is proces-verbaal daarvan opgemaakt en de jonggeboren prins door den prezident van den Staatsraad, in de registers van den burgelijken stand ingeschreven.

Er is een geschenk van 1,600,000 fr. verstrekt aan alle bureaux van weldadigheid, in de steden of domeinen van de kroon, en eene som van 60.000 fr. aan de genootschappen tot het verleenen van onderstand aan behoeftige schrijvers en kunstenaars.

De Keizerin en de jonggeborene bevinden zich wel; de toestand van laatstgenoemde laat niets te wenschen over.

De verloskundige Dubois heeft het kommandeurs-kruis der orde van het legioen van eer ontvangen.

De toestand van Prins Jerome is voldoende.

— Een kommissie uit de gevolmagtigden bij het kongres, houdt zich sedert gisteren onledig met de redaktie van de protokollen voor de onderteekening van het vredestraktaat. De pruissische gevolmagtigde, de heer von Manteuffel, wordt heden avond verwacht en de zesde bijeenkomst van het kongres zal, us waarschijnlijk niet voor Dingsdag den 18den plaats hebben. Alle processen-verbaal van de negen eerste zittingen moeten aan de pruissische plenipotentiarissen medegedeeld worden, ten einde zij over al de grondslagen des vredes m t juistheid zouden kunnen oordeelen.

— Door de korrektioneele regtbank van Parijs zijn in de vorige week eenige handwerks- en ambachtslieden tot gevangenisstraf en geldboete veroordeeld als oprigters of leden van een geheim genootschap. Uit de instruktie is gebleken, dat de vereeniging republikeinsche en socialistische begrippen aankweekte en wapentuig in bezit had.

— Berigten uit Konstantinopel van 6 Maart melden, dat de Porte, op de vertoogen van den handelsstand, eindelijk tot het bepaalde besluit gekomen is, om geen nieuw papiergeld uit te geven, maar naar andere middelen tot herstelling van den regelmatigen omloop der ruilmiddelen om te zien.

Verder wordt gemeld, dat een van de hoogste ambtenaren, Rustem Pacha, die onlangs als gouverneur van Adrianopel afgezet werd, door den Tanzimat-raad wegens knevelarij tot een jaar gevangenisstraf en tot teruggave eener aanzienlijke geldsom veroordeeld is. Men vreesde echter dat de heilzame strengheid van dit vonnis door den Sultan verzacht zou worden.

— Omtrent het onderteekenen van den wapenstilstand tusschen de russische en geallieerde legers in de Krim worden de volgende bijzonderheden gemeld:

Ten negen ure des morgens daalde een peloton Russen de hoogte van Mackenzie af, en bewoog zich langzaam naar het beekje, dat zich uit de laatste overstroomingen gevormd heeft, en evenwijdig langs de Tschernaya voortloopt. Het kwam om tegenwoordig te zijn bij de onderteekening van den wapenstilstand, en de eerste troepen die het ontmoette, was een gedeelte der eerste divizie, dezelfde die de Russen het eerst aangreep in den veldslag aan de Alma.

De Kapitein, die de wacht bij de brug had, verzocht den Russen eenige oogenblikken te wachten, daar het nog geen tien uur was, op welk uur de onderteekening bepaald was.

Ten tien ure kwamen de divizie generaal Martimprey, de generaal majoor Wyndham en de kolonel Petiti, chefs der generale staven van de fransche, engelsche en sardinische legers, den russischen generaal te gemoet, en betraden, na elkander gegroet te hebben, gezamelijk het bruggehoofd door een bres, daarin door de fransche voltigeurs geschoten, waarna zij in twee tenten plaats namen, die men voor deze gelegenheid gespannen had. De russische generaal Timijeff was door zes officieren van zijn staf en twintig kozakken vergezeld. De laatsten, tot de donsche kozakken behoorende, bleven naast hun paarden bij de brug staan. De konferentie duurde ongeveer twee uur; in dien tusschentijd waren de officieren en soldaten van de omliggende hoogten in groot getal toegeloopen. De Piemonteezen waren het talrijkst. Ieder haastte zich om met de Russen, de nieuwe vrienden, op andere wijs kennis te maken dan door kogels en bommen, en het gedrang werd zoo groot dat een adjudant van generaal Luders de manschappen der geallieerden beleefdelijk uitnoodigde om zich naar de brug terug te trekken, alwaar men zich toen vergenoegde met de kozakken in oogenschouw te nemen, en zoo goed en zoo kwaad het gaan wilde, met hen te spreken.

De meesten van deze droegen een of twee medaljes, en hadden de bekende roode muts op het hoofd, verder waren z j in een blaauwen rok zonder knoopen en wijden broek gekleed. Aan hun gordel hing een sabel zonder scheden een oud en slecht geweer over hun schouder. De lans, die zij in de hand droegen, is dan ook het eenige wapen waar de kozak trotsch op is, en dat hij goed weet te hanteeren. Een van hen beroemde er zich op aan de zijne reeds drie Franschen te hebben geregen.

Zij hadden geen sporen en een oude riem diende voor toom. De kozakken lieten dit alles met het meeste geduld onderzoeken door de menigte die om hen heen stond, doch zonder hunne plaats te verlaten of zelfs van pozi ie te veranderen.

Tegen den middag was men het over de punten van den wapenstilstand eens, en de stafofficieren scheidden van elkander na herhaalde groeten en onder het gejuich der menigte.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Maart. Sommige organen van de torypartij verzekeren, dat het ministerie besloten heeft het parlement binnen kort te ontbinden, en dat het daartoe zal overgaan, zoodra de vrede tot stand gekomen zal zijn. De *Globe* verklaart, dat er geen de minste grond voor dat gerucht bestaat.

„De eenige reden, zegt dat blad, welke de oppozitie voor zulk eenen stap kan opgeven, is, dat lord Palmerston thans eene onbeindig groote populariteit bezat. Doch hoe ontwijfelbaar en hoe groot die populariteit ook zij, daarin is geen genoegzame grond gelegen om het land in de koortsachtige beroering, die van algemeene verkiezingen onafscheidelijk is, te storten. Ofschoon het tegenwoordige Huis der Gemeenten zich somwijlen grillig, partijzuchtig en ontrouw betoond heeft, heeft het evenwel bij iedere gewigtige gelegenheid aan de roepstem des gouvernements beantwoord. Het is in 1852 onder den invloed van een tory-bewind verkozen, en hierom zou lord Palmerston zeer gevoegelijk een regtstreeksch beroep op het land kunnen doen; maar wij hebben afdoende redenen om te denken dat hij thans zulk eenen stap niet in den zin heeft. Indien het Huis der Gemeenten in dit jaar ontbonden mogt worden, zal het door eigen toedoen zijn."

— Het berigt van Pruissens deelneming aan de werkzaamheden der parijsche konferentie schijnt door het

publiek in Engeland niet met genoegen ontvangen te zijn; maar die verklaring van lord Palmerston heeft, naar het oordeel der londensche *Globe*, alleen de strekking om het publiek tevreden te stellen. »Uit de bewoordingen, waarvan de edele lord zich bediende," zegt dat blad, »is gemakkelijk op te maken, welke plaats men aan Pruissen op de konferentie in te nemen. Men ziet daarin, dat er geen bewilliging aan Pruissen gedaan is, geen stap waardoor eenige verandering komt in zijne betrekking tot de Staten, die aan den strijd voor Europa's regt en onafhankelijkheid deel genomen hebben."

— De londensche bladen, die tot dus ver van niets dan van aanhoudende toerustingen voor een nieuwen veldtogt gewaagden, berigten thans dat een talrijk detachement kavallerie, hetwelk gereed gehouden werd om naar Konstantinopel scheep te gaan, in het laatst der vorige week bevel ontvangen heeft om in Engeland te blijven.

— Lord Palmerston heeft gisteren eene talrijke deputatie van 't komité der »vrienden des vredes" te Londen en Manchester bij zich ontvangen. De deputatie werd door den heer Milner Gibson binnen geleid, en lord Rob. Grosvenor en de heer Cobden voerden bij deze gelegenheid het woord. Tevens werd den eersten minister een verzoekschrift overhandigd, strekkende om door het parijsche vredes kongres eene klausule te doen aannemen, volgens welke de europeesche mogendheden zich zouden verpligten, alle toekomstige internationale geschilpunten door eene scheidsregterlijke bemiddeling te vereffenen. Lord Robert Grosvenor merkte aan, dat hoewel hij de oorlogspolitiek der Regering ondersteunde, en hoewel eenige punten in de petitie zijne goedkeuring niet wegdroegen, hij toch geloofde, dat het mogelijk geweest was den oorlog door een scheidsgeregt te vermijden, wanneer alle in de quæstie betrokken mogendheden hare gezanten te Weenen instruktiën in dien geest hadden doen toekomen. Thans echter was het tijd, om het gewigtige grondbeginsel van het bemiddelen van internationale geschillen door scheidsregterlijke uitspraken aan te nemen. De groote europeesche mogendheden hebben thans alle hare gevolmagtigden te Parijs, en zulk eene schoone gelegenheid zou zeer zeker in de eerste jaren niet terug komen.

Lord Palmerston antwoordde daarop, dat hij niet noodig had te zeggen, dat de Regering aan deze petitie de noodige aandacht zou schenken; doch het bereiken van het gewenscht doel kwam hem niet waarschijnlijk voor. Eene methode, die voor privaat-geschillen volkomen paste, kan daarom nog niet toegepast worden op geschillen tusschen twee of meer natiën. Het zou reeds, op zich zelf beschouwd, onmogelijk zijn een scheidsregter te vinden, die voor geenegzaam belangeloos zou gehouden worden. Wie zou b. v. als scheidsregter optreden tusschen Rusland en Turkije? Tusschen Engeland en Noord-Amerika heeft vroeger de Koning der Nederlanden uitspraak gedaan, maar de Amerikanen namen de uitspraak niet aan, omdat zij van oordeel waren, dat deze meer naar een goeden raad dan naar eene uitspraak geleek.

De heer Cobden wees alstoen er op, dat Engeland zelf bij het geschil betreffende het Bulwer-Clayton traktaat het beginsel praktiesch erkend heeft, alsmede in het traktaat betreffende de slavernij; en de amerikaansche Unie heeft zelfs aan de engelsche Regering het voorstel gedaan, in de quæstie nopens Centraal-Amerika de tusschenkomst eens scheidsregters in te roepen.

Hierop antwoordde lord Palmerston, dat men hem verkeerd begreep, als men geloofde dat hij het beginsel verwierp. Integendeel, waar men het aanwenden kon, achtte hij het pligtmatig in het belang der Regeringen, om pogingen daartoe aan te wenden. Doch dit beginsel gold meer voor geschillen van sekondairen aard, hoewel ook dikwijls deze den oorlog zou ten gevolge gehad hebben. Hij kon buitendien ook als zijne overtuiging te kennen geven, dat wie ook immer aan het hoofd der engelsche Regering zou staan (en hij durfde dit ook zeggen van de fransche en oostenrijksche Regeringen), deze immer door den wensch bezield zou worden, om geen oorlog wegens kleinigheden te doen uitbarsten. Reeds de 40jarige vrede van 1815 tot 1854 en de vorderingen der beschaving zullen aan de wereldvrede een vasten steun geven en hoewel hij niet zoo ver kon gaan als de vrienden van den vrede, wier deputatie hij voor zich had, zoo geloofde hij toch, dat hunne vereeniging een grooten invloed op de openbare meening zou uitoefenen.

— Uit de door den president van Noord-Amerika bij den senaat ingediende dokumenten, blijkt inderdaad wat aangaande het geschil betreffende Centraal Amerika, lord Clarendon verklaard heeft, dat de britsche Regering haar invloed in dat gedeelte van Amerika niet verlangt, uit te breiden of aldaar eenig grondgebied te verwerven, en dat zij bereid is om de quæstie aan de uitspraak van eene derde mogendheid te onderwerpen, welk voorstel echter door den heer Buchanan van de hand gewezen was.

Nopens het geschil over de aanwervingen van troepen, blijkt dat de heer Marcy in eene depêche van den 28 December 1855, aan den heer Buchanan heeft doen weten, dat de engelsche gezant zich in deze quæstie op eene kompromitteerende wijze voor hem-zelven heeft gedragen, zoodat hij daardoor voor de Regering der Unie een vertegenwoordiger is geworden, dien zij niet langer kon toelaten en de heer Buchanan derhalve uitgenoodigd werd op zijne terugroeping bij het engelsche Kabinet aan te dringen, alsmede op die van de heeren Rowcroft en Matthew, engelsche konsuls te Cincinnati en te Philadelphia, die zich almede op eene met de wetten der Unie strijdende wijze in de zaak der aanwervingen gedragen hebben. Verder dan dien datum gaan de depêches niet.

— De *Atlantic* is Donderdag te Liverpool aangekomen. Aan boord van deze boot bevond zich de nieuwe gezant der Vereenigde Staten te Londen, de heer Dallas. De berigten uit New-York loopen tot 1 Maart. In den senaat had de sekretares de diplomatieke korrespondentie overgelegd, welke gevoerd is tusschen de Ver.-Staten en Engeland, betreffende de aanwervingen voor het engelsche vreemden legioen.

Uit San Juan was de *Star of the West* aangekomen. Nicaragua was rustig. Het berigt van de aanhechting der geheele Mosquito-kust bij Nicaragua door de voorloopige regering, wordt ten volle bevestigd. Kolonel Kinney, die beschuldigd was van voornemens van hoog verraad jegens den Staat te koesteren, was verbannen. Diplomatieke betrekkingen waren geopend met Costa-Rica en alles voorspelde dat de Regering tot eene schikking met dien Staat zoude geraken.

Uit Californië is het nieuws onbeduidend. In de mijndistrikten waren veel regens gevallen.

De berigten uit Honolulu van 12 Januarij stellen den nieuwen Koning der Sandwichs eilanden als zeer impopulair voor: eene omwenteling beschouwde men als ophanden.

Uit Sydney zijn over Panama berigten ontvangen van 15 December, welke echter geen staatkundig nieuws behelzen.

Uit Hongkong dagteekenen de laatste berigten van 14 Jan. Zij luiden gunstig voor de keizerlijken. De rebellen hadden naar de streek van Kouang Seg, waar het eerst de opstand uitbrak, de wijk genomen, en eenige ondernemende handelaren begonnen reeds handel te drijven met de provinciën van het Westen. Het land heeft echter door den opstand zwaar geleden. Han-Keon, een der grootste steden van het land, aan de Yang-Tse-Keang gelegen, welke voor den oorlog drie millioen inwoners telde is thans niets meer dan een puinhoop; zij is beurtelings door de beide partijen vernield.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 15 Maart. Reeds is bij herhaling berigt, dat door de Regering aan de Bisschoppen in den oostenrijkschen Staat zijn uitgenoodigd tot eene algemeene vergadering, om over de artikelen van het nieuwe Konkordaat te beraadslagen. Thans is ook door den kardinaal Viale Prela aan die prelaten een dergelijke uitnoodiging gezonden, waarbij de 6 April als de dag van de opening der konferentiën bepaald en berigt wordt, dat hij (de kardinaal) ze namens den Paus en als gevolmagtigde van dezen zal prezideeren.

BERLIJN, 16 Maart. De *Zeit* spreekt volgenderwijs over Pruissen's deelname aan de konferentiën:

»De hoop op vrede, nog onzeker niettegenstaande de aanneming der vijf preliminairen door Rusland, is thans verwezenlijkt. Pruissen is uitgenoodigd, en heeft die uitnoodiging aangenomen, om mede te werken aan de onderhandelingen te Parijs.

»Men mag dit als bewijs aannemen dat er geen sprake meer is van preliminairen, maar dat er iets bepaalds is vastgesteld. Na in beginsel aangenomen te hebben, dat de vredes-onderhandelingen slechts gevoerd konden worden door de mogendheden, die dadelijk belang bij den vrede of den oorlog hebben, dat is, tusschen Rusland en de magten, wier verbond op traktaten berust, verklaren die mogendheden, door de uitnoodiging aan Pruissen geniet, *dat de voorloopige onderhandelingen haar einde hebben* [illegible]

»Die uitnoodiging is het gevolg geweest van een beslissing der konferentie en aan graaf Walewski was de taak opgedragen om die beslissing ten uitvoer te leggen. Het is eene eervolle voldoening welke men aan Pruissen geeft. Pruissen heeft hare medewerking noch aan de weener, noch aan de parijzer konferentiën opgedrongen. Zij verklaarde onlangs dat zij hare medewerking niet weigeren zou als *verscheiden* belanghebbende mogendheden die inriepen. Nu werd die uitnoodiging gedaan namens *alle* op de konferentiën vertegenwoordigde Staten zonder uitzondering. Het was dus Pruissens pligt daaraan gevolg te geven.

»Wij hebben vroeger als ons gevoelen te kennen gegeven, dat Pruissen nimmer een traktaat onderteekenen zou, aan welks vaststelling zij niet had medegewerkt. Wij hebben geen enkel van deze woorden terug te nemen. Wat men ook gezegd hebbe van den gang der konferentiën en der tot dusverre verkregene uitkomsten, het is zeker dat van dit oogenblik er slechts sprake kan zijn van de vaststelling der overeenkomsten, wier aanneming verwacht wordt.

»Wij hebben volgehouden en herhaald tegenover de deklamatiën der britsche pers, dat Pruissens medewerking onmisbaar is voor de vestiging van een krachtigen en duurzamen vrede, en van den anderen kant, dat Pruissen regt heeft met haar deel aan het tot stand brengen van dien vrede te eischen. Men ziet het, de gebeurtenissen stellen ons in het gelijk. Zonder Pruissen zou Duitschland niet vertegenwoordigd zijn, en zonder deelneming en wederkeerige waarborg van de zijde van Pruissen zou men geen nieuw europeesch publiek regt kunnen stichten, dat eenige kans van bestaan opleverde.

»Het is dus met opregte blijdschap, dat wij de waardeering dezer eenvoudige en duidelijk in het oog springende waarheid vermelden, door de gevolmagtigden, die sedert drie weken te Parijs vergaderen. Op die vergadering kan Pruissen slechts één roeping hebben, die van een bestaande vrede te bouwen op den overeengekomen grondslagen en met de bouwstoffen, die Keizer Napoleon in zijne troonrede als de geschiktste heeft aangewezen, namelijk regtvaardigheid en gematigdheid.

»Alleen op het uur dat Pruissens gevolmagtigde plaats neemt aan de tafel der konferentiën, nemen deze het karakter van een europeesch kongres aan. *De vrede, door een traktaat bevestigd, is thans verzekerd.*"

— Eene brochure, getiteld: Carl Ludwig Friedrich von Hinckeldey, zijn leven, handelingen en dood, is door de politie in beslag genomen.

— Als opvolger van den heer von Hinckeldey, voor zoo veel de betrekking van prezident der politie voor de stad Berlijn betreft, is de baron von Zedlitz-Neukirch benoemd, die gezegd wordt in het staatkundige met de uiterste regter zijde in de beide Kamers overeen te stemmen. De betrekking van direkteur-generaal der politie voor het koningrijk Pruissen is nog niet vervuld.

— Aan den deenschen rijksraad is van regeringswege medegedeeld dat het gouvernement der Vereenigde Staten zich bereid verklaard heeft om de verdrags-bepalingen betrekkelijk den Sondtol, die anders met het begin der volgende maand buiten werking zouden komen, nog twee maanden langer in werking te laten; welk aanbod door Denemarken aangenomen is.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 Maart.

BEVALLEN (14 Maart): C. M. van Tienen, geb. Holst, Z. S. de Groot, geb. Fuldauer, Z. — D. S. Huijer, geb. Berk, Z. — (15 Maart): P. C. J. Suringar, geb. van Baerle, D.
OVERLEDEN (11 Maart): Mr. A. A. Resel, 72 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	f 29,10	a —	Pruissische	f 84½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	2,38	„ —
D.v. in £St.	11,90	„ —	Hamb. Russ.	35½	„ —
Eng. Russen	11,90	„ —	Russ. in Z. R.	36½	„ —
Fransche	56⅛	„ —	„ Pap.	—	„ —
Belgische	56⅛	„ —	Pools. in Fl.	26⅞	„ —

Nat. Met. f 29.95. Portug. f 11.90.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,80	a 9,90
Oude Gerande Dukaten	5,55	5,65
Wigtige Souvereinen	11,90	[illegible]
» Pistolen	9,60	9,70
Stukken van 20 Francs	9,40	[illegible]

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. [illegible]

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	2,35	2,36
[illegible]	2,65	2,70
[illegible]	2,70	2,75
[illegible]	1,74	[illegible]
Zilver 1000 à 980	f —,—	a [illegible]
» 900 » 700	104,20	104,70

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Maart. Belg. Inv. 2½ pc. 55⅜, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 96, Spanje 1 — 3 pc. 24⅞, Binnenl. 3 pc. 40⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metall. 5 pc. 85; id. Nat. 5 pc. —.

PARIJS, 17 Maart. Fransche 4½ pc. 94.10, 3 pc. 73.15; 3 pc. Spanje 39, id. 1 pc. 25⅛, 5 pc. Metz. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 14 Maart. 3 pc. Schuld 39.90, id. 1 pc. 24.80.

LONDEN, 17 Maart. Consols 92⅞, 3 pc. Spanje buitenl. 41½, 1 pc. dito 25⅛; Comité-Bewijzen 6; Passive 7⅛, 5 pc. Russ. 103; 4½ pc. dito 93, 4 pc. Holl. 95; 2½ pc. id. 64; 5 pc. Sardinie 91½; Brazilie 101; 4½ pc. Peru 79; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 21⅛; 3 pc. Mexiko 20½; Turkije —; 4 pc. Portugal 45⅛; Ecuador —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 17 Maart. Met. 5 pc. 86; idem 4½ pc. —; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 10,04, Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —; Nieuwe Leeningen —.

BERLIJN, 17 Maart. 3½ pc. Pr. Staatsschuld —; 4½ pc. Russ. de land —; id. 5 pc. 104⅛.

HAMBURG, 17 Maart. Spanje 1¼ pc. 37⅝; id. 3 pc. 23¾; Rusl. 5 pc. 99¼; 3 pc. Mexikanen 11; 5 pc. Sardinië 87⅛; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 17 Maart. 5 pc. Met. 84¼; 1 pc. Spanje binnenl. 25 7/16; id. 3 pc. 40⅛; Wissel op Londen 3/m. 120½; Parijs 94⅝; Weenen 118; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56	Livorno	2/m	f 39
»	zigt	» 56⅝	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.78
»	zigt	» 56⅛	Weenen	6 w.	» 34
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35¼
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,82½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,97½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		15 MAART 4½ u. gebl.	17 MAART 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63⅝	63¾	à	63⅝	63¼
Dito Dito	3 »	75½	75½	»		
Dito Dito	4 »	93⅝	93¾	»	94¼	94⅜
O. I. Leening 1844	4 »		93½	»	93⅝	
Amortisatie	3½ »		89⅞	»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ »			»		
Dito Hollandsche dito				»		
Obligatiën	4½ »			»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
Aand. Ned. Bank.	»			»		
België, Certifikaten	4½ »			»		
Dito *Rothschild*	2½ »	51 15/16	51⅞	»	52	
Frankrijk, Obligatiën	3 »			»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	25 1/16	25 1/16	»	25⅜	25 1/16
Nieuwe	3 »	45	44⅞	»	45	44⅞
Binnenlandsche	3 »	40	40 7/16	»	40¾	40½
Cert. Coup. Sp. Com.		5¾	5¼	»	6⅛	5 15/16
Amortisable Schuld		7 7/16	7 7/16	»	7⅝	7 7/16
Portugal, te Londen	3 »	46 1/16	46¼	»	46½	46 5/16
Dito Uitgestelde		22		»		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 »	101⅝	101½	»	101¾	101½
Dito A°. 1828—1829	5 »	101	101	»	101¼	101¼
Negot. 1831 en 1833	5 »		89	»		
Nieuwe Engelsche	4½ »		89	»		
Negot. 1840	4 »	81⅞	92¼	»	92⅝	
Dito *Stieglitz*	4	81½	81¾	»	81⅞	
Dito Nieuwe	4 »	80½	81	»		
Certifikaten te Hamburg	5 »			»		
Inschr. op 't Grootboek	6 »			»		
Dito Certifikaten	6 »	63¾		»		
Polen, Obligatiën	4 »	77½	77½	»		
Aandeelen 1835		152¼	152¼	»	153¼	
Oostenrijk, Metalliek	5 »	81⅝	81 11/16	»	82	81⅝
Dito Nationale	5 »	82	82	»	82¼	82⅛
Dito 1847	2½ »	42	42⅛	»	42 11/16	42 7/16
Dito 1851 en 1852	2½ »	42	42⅛	»	42 11/16	42 7/16
Dito Nieuwe	5 »	86¾	86⅞	»	87¼	87
Dito 1854	5 »	86¾	86⅞	»	87¼	87
Weener Bank	5 »			»		
Dito	4 »			»		
Aand. met Loting fl. 250	f		408	»		
Nieuwe dito 1854		345	340	»		
Pruiss. Aand. 1854	3½ »		207	»		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	»	1½		»		
Dito Orig.			1⅛	»		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »		105	»	105⅛	
Sardinië, te Londen	5 »			»		
Denemarken, dito	3 »			»		
Louisiana, te Londen	5 »			»		
Brazilië	5 »	98½	98	»	98½	98
Dito 1843	5 »	98	97½	»		
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	19¾	19⅝	»	19¾	
Dito Onbepaalde	3 »	19 11/16	19 9/16	»	19 11/16	
Peru	4½ »	78⅛		»		
Grenada, dito à £ 100	2½ »	20⅞	21	»		
Dito Uitgestelde		7	7 1/16	»		
Ecuador		3¾	3¾	»		
Venezuela, te Londen	4½ »		27	»	27¼	27
Dito Uitgestelde	1½ »			»		
Grieken, Bl. à £ 100	5 »		5	»		

Credit A. f 249, 250; Gren. onb. 20⅞, 21, 20 15/16; Ecuad. onb. 3¾; N. 14⅝, 15; O. B. A. f 1300, 1305; Met. 40⅞; Eng. R. f 133.

De markt verkeerde over het algemeen in eene zeer willige stemming, en werden voornamentlijk voor spaansche, oostenrijksche en russische fondsen veel verhoogde koersen besteed. Naar spaansche Coupon-Bewijzen was zeer veel vraag.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolongatie 5 pCt., Diskonto 4 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 17 Maart. Tarwe als genoteerd met weinig handel: 133 ℔ o. Bovenl. Ris f 508; 126, 129 ℔ witb. Pools. f 605, 625; 130, 133 ℔ n. Geldersche f 460, 463; 123 ℔ n. Vriesche f 390 aan de Zaan; 125 ℔ dito f 390, 395 a. d. Zn.

Rogge prijshoudend: 118 ℔ Donau f 320; 120 ℔ o. Pruissische f 360

Garst in een doen: 107, 108, 110 ℔ Knobbe f 208, 211, 217.
Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 123 ℔ Nijkerker en Amersfoorder f 272; 121, 122 ℔ Holsteinsche f 261, 264.

Op 9 vaten Olie in April ek. 98½; Sept. en Oct. 75 £. *Raapolie* op 6/w. f 53¼; Vliegend f 52; 1°. Mei ek. f 49½, ¼, Sept., Oct., Nov. en Dec. f 42. *Lijnolie* op 6/w. f 36¾; Vliegend f 35¼; 1°. Maart, April en Mei f 34½; Sept. 32¾; Oct., Nov. en Dec. f 32½. *Hennepolie* op 6/w. f 49¼; Vliegend f 46.

ROTTERDAM, 17 Maart. Tarwe. Jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. f 465, 495; puike Nieuwe dito f 435, f 450; Middelsoort dito f 405, 428; Blaauwe dito f 375, f 390; Zomer dito f 375, 413. — 160, 161/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 480, 485, 485, f 490; 161/2 ℔ Bovenlandsche Ris f 465, 470; 158/2 ℔ Kleefsche f 150. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche f 306, 324; dito Noordbrabandsche f 285, 300. — 147/2 ℔ Overijsselsche f 325. — Garst. N. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 189, 204; dito Zomer f 162, 174. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte f 126, 135; dito en dito Voeder f 103, 117; Ligte dito f 81, 93. — Boekweit. Noordbrabandsche op 142/2 ℔ f 265, 270, 272, f 275; Stichtsche f 265, 272; Oostvriesche Veen f 255; Holsteinsche f 255, 260. — Boonen. Zeeuwsche Paardeboonen f 192, 210; Duiveboonen f 231, f 240; Walchersche Witte f 360, 390, Zeeuwsche Witte f 315, 330; Walchersche Bruine f 323, 345; Zeeuwsche Bruine f 293, 300. — Erwten. Walchersche Blaauwe f 278, f 293, Zeeuwsche dito f 240, 263; dito dito groote f 263, f 278; dito Witte f 240, 255; Zeeuwsche Graauwe f 263, f 278; Geldersche dito f 300, 345. — Koolzaad prijshoudend; Zeeuwsch Gestort 88 £. — Lijnzaad als voren afgegeven. 110/111 ℔ Riga Steppen f 350 — Inlandsch Zaai-Lijnzaad 30 cents hooger te noteren. Eerste soort bijna ontbrekende; tweede van 104 tot 110 Stuivers. — Inlandsch Hennepzaad als voren tot f 295 a 290 te koop. — Kanariezaad tot vorige prijzen te koop Noteren f 10¾ à 10¾ — Bruin Mosterdzaad f 35, 36, Geel dito f 19, 20 per Mud. — Raapkoeken f 105, 110. Lijnkoeken f 140, 145 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160/2 ℔ Bovenlands f 450; 156/2 ℔ witb. Poolsche f 590; 161/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 480; 160/2 ℔ dito dito f 475. — Rogge. 142/2 ℔ Libau f 362, 149/2 ℔ Deensche f 348, 144/2 ℔ Reval f 375. — Gerst. 132/2 ℔ Engelsche f 240, 242. — Koolzaad. Zeeuwsch in Zakken 86 £.

SCHIEDAM, 17 Maart. Rogge. Verkocht 149/2 ℔ Deensche f 348 6/w. — Gerst. 132/2 ℔ Engelsche f 249 kt. f 242 6/w. — Moutwijn f 18,75, Jenever f 24,25, Amst Proef f 25,50, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting

ANTWERPEN, 17 Maart. Van *Koffij* zijn tot gesoutineerde prijzen verkocht c. 300 balen Braziel en 1700 balen St. Domingo.

Graanmarkt kalm en wat flaauwer. Voor inl. Rogge waarvan eene partij is afgedaan a f 11, Amer. d°. zeilend met f 12 betaald. Eene partij Nordensche Tarwe werd met f 17 betaald. Oliezaad gesoutineerd. Zaturdag ll. zijn c. 1000 mud Koningsb. lijnzaad a f 14⅝ en heden 800 mud Dantziger lijnzaad a f 15½ verkocht.

Van *Katoen* gingen slechts 16 balen Louisiana en 150 balen Savatte tot op nieuw verhoogde prijzen af.

Van *Harst* zijn 4500 vaatjes bruine Americ. verhandeld.

Van *Arracan Rijst* zijn c. 9000 balen voor Export verkocht, en van *Suiker* 200 kn. Havana ex *Latonero* en 50 kn. d°. ex *John*.

PUNTA-AVÉNAS, 2 Febr. De oogst van Costa-Rica *Koffij* zal zeer aanzienlijk zijn en waarschijnlijk 90000 Cwt. bedragen. Nieuwe [illegible] 10½ a 11 d. p. Cwt. Men neemt thans de proef om dit artikel over de landengte van Panama naar Europa te zenden, zoo de kosten niet al te groot zijn zal dit middel van vervoer spoedig de voorkeur krijgen boven den veel langeren weg van kaap Horn.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

MOUNTSBAAI, 12 Maart. Vonk, 4 Gebroeders, Batavia naar Rotterdam.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 17 Maart, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, X 424; f 27900, f 100, Opgehouden. — 2. Huis en Erve, *Odéon*, Singel, JJ 458; f 33800, f 100, Dito. — 9. Huis, Achterhuis en Erve, Heerengracht, JJ 390; f 14500, f 600, J. F. van Straaten. — 10. Buitenverblijf *Zomerlust*, Gemeente Soest, aan den Straatweg; f 3000, f 400, J. Went. — 11. Eene Bouwmanswoning, Gemeente Soest; f 975, f 20, Denzelfden. — 12. Buitenverblijf *Buitenlust*, buiten de Weesperpoort, aan den Amstel, Z 1 en 2; f 6500, f 600, J. Eeckhoff. — 13. Huis, Tuin en Erf, Prinsengracht, BB 448; f 7850, f 1000, H. R. Linn. — 14. Dito, Nieuwe Looijersdwarsstraat, AA 553; f 4800, f 100, B. Keuch 15. Dito, Noorderstraat, AA 412; f 4750, f 225, G Fikkert, Jz. — 16. Dito, Achtergracht, Z 794; f 4550, A. Schouten. — 17. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, Y 169; f 7000, f 1000, F. Reysenbach. — 18. Huis, Achterhuis en Erve, Utrechtschestraat, Z 20; f 6300, Opgehouden. — 19. Dito, O. Z. Achterburgwal, K 181; f 4000, f 800, C. Ament. — 20. Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, K 547; f 4550, f 600, P. Baay. — 21. Dito, Rusland, B 169; f 3950, f 250, J. F. Schutte. — 22. Boeren-Hofstede *Landlust*, in den Diemer-Polder, bij het Dorp, groot b. 7.2590; f 4125. - 23. Drie Kampen Wei- en Hooiland, aan den Diemer-Weg, groot b. 5.2470; f 4000, f 125. - 24. Vier Kampen dito, in den Diemer-Polder, achter Perceel N°. 23, groot b. 4.0760; f 2675, f 2; te zamen f 10927, f 600, J. C. Coers. — 25. Huis, Tuin en Erve, Achtergracht, Z 162; f 2575, R. van Zoelen.

N°. 3—8 zijn niet geveild.

Advertentiën.

(1897) Heden overleed, op het onverwachtst, in den jeugdigen leeftijd van ruim 14 jaren, ELISABETH WILHELMINA, zeer geliefde tweede Dochter van

J. TEN BRINK.
G. TEN BRINK,
KLOOTERS.

AMSTERDAM,
16 Maart 1856.

Men vraagt, om *dadelijk* in dienst te treden, een fatsoenlijk **Jong Mensch**, van de R. K. Godsdienst, in staat als **Reiziger** te fungeren; te huis zijnde den Winkel te bedienen, de Boeken bij te houden of eenig handwerk te verrigten. De voorkeur erlangen zij, die eenige kennis hebben van den Papierhandel. Men geniet vrij kost en inwoning en f 100 salaris. Reflecteerenden adresseren zich *franco* met overlegging of copijen van degelijke getuigschriften, lett. C. C. bureau van dit Blad. (1892)

Een fatsoenlijke Dienstbode, van de Roomsch Catholijke Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren oud, wenschte zich gaarne tegen Mei eerstkomende geplaatst te zien, als **Werkmeid** of tot **Assistentie in een Huishouden**, in welke betrekking zij gedurende twintig jaren onder ééne familie is werkzaam geweest. Hierop reflecteerende, gelieve zich met *franco* brieven te adresseren onder de letters A. K. bij den Boekhandelaar C. L. van Langenhuysen, Singel, hoek Beulingstraat te Amsterdam. (1900)

(1898) H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de Munt, heeft ontvangen:

Dienst van de Goede Week en van de Paaschweek,
Hollandsch Latijn, gebonden . . . . . f 1.40
Hetzelfde werk, Fransch-Latijn . . . . . » 1.40

Alsmede eenige extra fraai gebonden Hollandsche en Fransche Kerkboeken.

VOOR EEN PRIJSJE TE KOOP:

Eén Exemplaar der **Catholijke Nederlandsche Stemmen**, van af het begin tot en met den jaargang 1855, 21 deelen gebonden in half linnen banden, zeer zindelijk Exemplaar. NB. Op *franco aanvrage* wordt nader berigt gegeven.

(1885) EEN GEHEEL NIEUW, MERKWAARDIG EN ZELDZAAM

PAASCHEI,

met vele kluchtige figuren beschilderd en met vele goede lessen beschreven. Is in alle Boekwinkels te bekomen à 10 Cents, per dozijn 90 Cents.

(1899) De Gebr. VERHOEVEN, Boekhandelaren te 's Bosch, zullen binnen eenige dagen verzenden:

DE EERSTE AFLEVERING DER

REVUE THÉOLOGIQUE

OU

EXAMEN APPROFONDI

DES QUESTIONS LES PLUS INTÉRESSANTES

DE

THÉOLOGIE MORALE, DROIT CANON LITURGIE,

FAISANT SUITE AUX

MÉLANGES THÉOLOGIQUES,

IMPRIMÉS À LIÉGE;

RECUEIL

Très-utile aux Conférences Ecclésiastiques,

Rédigé par une Société de Prêtres Belges et Français.

Conditions de l'abonnement:

La REVUE THÉOLOGIQUE paraîtra régulièrement tous les trois mois à partir de mars 1856, en un cahier d'au moins 10 feuilles in-8°, formant un beau volume de 640 pages par an.

Prix de l'abonnement, *franco* par la poste, pour toute la Hollande fl. 3.75.

Bij C L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS, is van de pers gekomen:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.